

සිංහල ජන නාටක සහ නැගෙනහිර ඉන්දියානු ජන නාටකවල රංග
භූමි භාවිතය

Usage of arenas in Sinhalese and Eastern Indian Folk Theatre

විජය ශ්‍රී විතාරණ¹

ශ්‍රී ලංකාව සහ ඉන්දියාව සංස්කෘතිමය වශයෙන් සාමාන්‍ය ලක්ෂණ දැකිය හැකි රටවල් දෙකකි. විශේෂයෙන් ජන නාටක සහ නර්තන කලාවන් ගත් විට ඉහත ලක්ෂණය වඩාත් පැහැදිලි ය. ඒ අතුරින් කෝලම්, සොකර් සහ නාඩගම් යන ජන කලාවන් ශ්‍රී ලංකාවේ සිංහල ජන නාටක ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. එසේම ඉන්දියාවේ ද එක් එක් ප්‍රාන්ත රාජ්‍යයන්ට ආවේණික වූ ජන නාටක රාශියක් දැකිය හැකි ය. නිදසුන් ලෙස හගවතමේලා, තෝරුක්කුත්තු, කුරවැස්ස, කුඩියාවටම්, යක්ෂගාන, නවිතංකි, රාම්ලීලා, ජාත්‍රා සහ ඡාවි ආදී ජන නාටක ගත හැකි ය. ඉහත සඳහන් සිංහල සහ භාරතීය ජන නාටක සඳහා භාවිත රංග භූමිවල මූලික ආකෘතිය බොහෝ දුරට සමානකම් දක්වයි. එම ලක්ෂණය පෙරදිග රටවල ජන නාටකයන්හි දැකිය හැකි පොදු ලක්ෂණයකි.

මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ වූයේ සිංහල ගැමි නාටක සහ නැගෙනහිර ඉන්දියානු ගැමි නාටකවල භාවිත රංග භූමි පිළිබඳ කුලතාත්මක අධ්‍යයනයක යෙදීම යි. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා කෝලම්, සොකර් සහ නාඩගම් යන සිංහල ජන නාටක සහ නැගෙනහිර ඉන්දියානු ජන නාටක අතුරින් බටහිර බෙංගාලය, ඔරිස්සාව සහ ජාර්කාන්ඩ් යන ප්‍රාන්තයන්හි ප්‍රචලිත ඡාවි සහ ජාත්‍රා යන ජන නාටක තෝරා ගනු ලැබී ය. මෙම අධ්‍යයනය මගින් පැහැදිලි වූ කරුණු වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ කෝලම් සහ සොකර් නාටකය මෙන්ම බටහිර බෙංගාලයේ පුරුලියා ඡාවි නාටකය සඳහා වටකුරු රංග භූමි භාවිත කිරීමල නාඩගම් සහ ඔරිස්සාවේ මයුරභාන්ජ් සහ ජාර්කාන්ඩ් හි සෙරයිකෙලා ඡාවි නාටක මෙන්ම ජාත්‍රා නාටකය සඳහා පොළව මට්ටමෙන් උස්කොට ඉදි කරන ලද සෘජුකෝණාස්‍රාකාර රංග භූමි භාවිතා කිරීම, සහ එළි මහන් රංග භූමි භාවිතය ගත හැකි ය. එසේම නාටක ඉදිරිපත් කරන ආකාරය සහ ප්‍රේක්ෂකාගාරයේ පිහිටීම අතර සමානතා ලක්ෂණ මෙන් ම ඒ ඒ සම්ප්‍රදායට ආවේණික ලක්ෂණ ද ඇති බැව් හෙළි විය. මෙම අධ්‍යයනය සඳහා මූලාශ්‍රය ලබා ගැනීමේ දී ප්‍රායෝගික නිරීක්ෂණය, සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ පුස්තකාල අධ්‍යයනය යන ක්‍රමවේද භාවිත කරන ලදී.

ප්‍රමුඛපද: ජන නාටක, එළි මහන්, රංග භූමි, ප්‍රේක්ෂකයා, ජාත්‍රා

Keywords: Folk theatre, Open air, Arena, Spectator, Jātra